

PLA DIRECTOR DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL, SOLIDARITAT I PAU 2009-2012

Aprovat al Plenari Municipal de l'Ajuntament de Barcelona
a dia 30 de gener de 2009

Edita

Ajuntament de Barcelona

Direcció del programa de Solidaritat i Cooperació Internacional

Impressió

El Tinter, SAL (empresa certificada ISO 9001, ISO 14001 i EMAS)

www.bcn.cat/publicacions

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.2 Finalitat i justificació	5
1.2 Procés d'elaboració	6
2. MARC DE REFERÈNCIA	9
2.1 Marc conceptual	9
2.2 L'especificitat de la cooperació municipalista	13
2.3 L'especificitat de la cooperació de l'Ajuntament	16
3. MISSIÓ, PRINCIPIS I VALORS	19
3.1 Missió	19
3.2 Valors	20
3.3 Principis	23
4. MARC ESTRATÈGIC	27
4.1 Objectius estratègics i específics	28
4.2 Eixos transversals	33
4.3 Prioritats geogràfiques	37
4.4 Acció humanitària	39
4.5 Indicadors de qualitat	40
5. MARC OPERACIONAL	43
5.1 Modalitats d'actuació	43
5.2 Instruments	48
6. MARC PRESSUPOSTARI	53
7. ANNEX: COMPROMISOS ESPECÍFICS DE L'AJUNTAMENT	57

1. INTRODUCCIÓ

Ja fa més de quinze anys que l'Ajuntament de Barcelona (en endavant Ajuntament) va començar a realitzar iniciatives de cooperació al desenvolupament. Durant aquests anys el món de la cooperació al desenvolupament ha canviat i tant el marc conceptual com la realitat dels països i municipis on i amb qui treballem han evolucionat. En aquest sentit, i en una clara aposta per la millora de la qualitat de la cooperació al desenvolupament que s'executa des de l'Ajuntament, aquest Pla Director de Cooperació Internacional, Solidaritat i Pau 2009-2012 (en endavant Pla Director 2009-2012) pretén donar continuïtat al Pla Director anterior (2006-2008) i refermar l'aposta per una Barcelona solidària i compromesa amb el món.

5

1.2 Finalitat i justificació

L'elaboració i aprovació del Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat 2006-2008 (en endavant Pla Director 2006-2008) responia a la necessitat de disposar d'un document que definís la política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament i el procediment de portar-la a terme.

Tres anys després ens trobem davant el repte d'elaborar un nou Pla Director que, mantenint l'esperit de l'anterior, reforci les fortaleses de les accions realitzades tot procurant millorar les debilitats identificades.

Una experiència de més de catorze anys en cooperació al desenvolupament, una voluntat política per fer de Barcelona una ciutat compromesa amb el món, manifestada a través de l'increment progressiu del pressupost destinat a cooperació i una projecció internacional de Barcelona com a ciutat solidària, són algunes de les fortaleses que cal reforçar. Una major coordinació del conjunt de l'activitat municipal en cooperació internacional al desenvolupament, el reforç de l'estructura organitzativa i una definició més precisa dels seus objectius estratègics, de les diferents modalitats d'actuació i de l'avaluació de les mateixes serien algunes de les febleses detectades a les que aquest nou Pla Director intenta fer front. També és un repte important l'articulació i la definició d'uns bons canals de coordinació i difusió entre els diferents agents que duen a terme iniciatives d'educació per al desenvolupament a la ciutat de Barcelona.

6

El Pla Director 2009-2012 és el document de referència que estableix les directrius que defineixen l'acció de cooperació de l'Ajuntament alhora que inicia un nou cicle de planificació pluriennal (2009-2012) orientat a millorar l'impacte i la qualitat de les activitats de cooperació que es realitzin.

1.2 Procés d'elaboració

El Pla Director 2009-2012 s'ha elaborat amb un procés participatiu, coordinat pel Comissionat de l'Alcaldia de Barcelona Solidària, i en el marc del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (en endavant Consell de Cooperació), que va aprovar la creació d'una comissió tècnica ad-hoc amb l'encàrrec de fer un seguiment de tot el procés i d'elevat al Plenari del Consell de Cooperació la proposta definitiva.

El procés participatiu escollit fou la realització de tallers entre els mesos de juliol i d'octubre, uns adreçats a tècnics municipals i experts i d'altres a entitats, tancant el procés un taller conjunt.

Amb les aportacions recollides als tallers es va poder elaborar un esborrany que fou remès a tots els participants donant la possibilitat de realitzar esmenes. Amb les esmenes acceptades, la comissió tècnica ha aprovat la proposta de Pla Director 2009-2012.

2. MARC DE REFERÈNCIA

2.1. Marc conceptual

9

Com ja s'ha mencionat anteriorment, el Pla Director 2009-2012 opta per la voluntat de continuïtat i de millora respecte al Pla Director 2006-2008. Tanmateix, considerem que el marc conceptual que en ell s'exposa no dista massa dels referents nacionals i internacionals actuals en el sector. És per això que en aquest punt és mencionen breument els elements que ja apareixien en el Pla Director 2006-2008, i s'incorporen aquells elements de referència nous.

En l'àmbit internacional existeix un mínim consens entorn a diferents elements vinculats a la cooperació al desenvolupament que, tal i com es reflectien en el Pla Director 2006-2008, els podríem resumir en:

1. La consideració del desenvolupament com a bé públic global i com a dret d'abast estructural i permanent. La consideració de la cooperació per al desenvolupament com a objectiu limitat i temporal, adreçat a facilitar les polítiques de desenvolupament i amb una clara orientació transformadora.

2. La consideració del desenvolupament com a procés multi-dimensional, centrat en la satisfacció de les necessitats de les persones i en la millora del seu benestar a partir de l'augment de les seves capacitats. En definitiva, un procés que vol contribuir a promoure el desenvolupament humà sostenible, l'eradicació de les causes estructurals de la pobresa i la lluita contra les desigualtats i la injustícia i el foment de la pau, a partir de l'enfortiment i la promoció de les capacitats de les persones, comunitats, ciutats i nacions.

3. La consideració de la cooperació per al desenvolupament com una pràctica bidireccional, recíproca i d'aprenentatge mutu, evitant l'assistencialisme envers els actors del Sud.

4. La definició d'estàndards i referències internacionals que permeten planificar i decidir les polítiques públiques de cooperació per al desenvolupament i que estableixen bones pràctiques que permeten vetllar per una cooperació de qualitat. Entre altres¹ es volen destacar:

10

–**La coherència, coordinació i complementarietat** entre polítiques i actors. Aquestes han d'afectar tant a la definició de les polítiques com al moment en que s'apliquen.

–**L'apropiació** dels processos per part del conjunt d'actors implicats, tant del Nord com del Sud, a fi d'esdevenir realment corresponsables.

–L'aposta per l'**estratègia d'associació per al desenvolupament** (Vuitè Objectiu del Mil·lenni), que estableix que l'ajut i la cooperació per al desenvolupament seran eficaços en la mesura que es basin o donin suport a estratègies de desenvolupament a mitjà i llarg termini, concebudes i liderades per les autoritats nacionals o les organitzacions comunitàries del Sud, en col·laboració o associació amb la societat civil i el conjunt d'actors i sectors polítics i socials

---

1 Mencionats més àmpliament al Pla Director 2006-2008 de l'Ajuntament de Barcelona <http://www.bcn.es/cooperacio/esp/pla-director.html>

de cada país. Aquestes estratègies han de permetre l'elaboració de polítiques integrades i coherents de lluita contra la pobresa i l'exclusió i en pro del desenvolupament social.

–La recerca de **predictibilitat**, mitjançant modalitats de cooperació i instruments que vagin més enllà dels projectes anuals i es centrin en l'enfortiment i millora de les capacitats socials, econòmiques i institucionals.

–L'establiment d'**objectius específics**, assolibles en un període de temps raonable i concret, el compliment dels quals es pugui seguir i avaluar mitjançant indicadors clars, explícits i apropiats, que permetin mesurar el grau d'acompliment real i l'impacte concret de les actuacions realitzades. Per a això serà fonamental fomentar l'**avaluació** tant de les pròpies polítiques de cooperació com de les accions dutes a terme.

–L'**aplicació de pràctiques que assegurin la participació, la informació i la transparència al llarg de tot el procés** de planificació i execució de les polítiques de cooperació per al desenvolupament, com també la **concurrència** i la igualtat de condicions entre els beneficiaris i entre els eventuals actors amb qui es concertarà una actuació.

11

5. La consideració que totes aquestes accions de cooperació han d'anar acompanyades d'un procés educatiu de la ciutadania, encaminat a promoure, des del compromís i la reflexió crítica, canvis de percepcions, d'hàbits, i d'actituds vers la construcció d'una societat més justa i equitativa.

A l'hora d'elaborar aquest Pla Director s'han tingut present, i per tant s'assumeixen, les següents iniciatives:

–El Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat 2006-2008².

–L'Agenda dels Objectius del Desenvolupament del Mil·lenni³

---

2 <http://www.bcn.cat/cooperacio/cat/pla-director.html>

3 <http://www.un.org/spanish/millenniumgoals/>

–La Declaració de París sobre l'eficàcia de l'Ajut al Desenvolupament. Apropiació, Harmonització, Alineació & Resultats, i Mútua Responsabilitat (París, 2005)⁴

–Compromisos de diferents Cimeres i Reunions Internacionals (Monterrey⁵, Johannesburg⁶, Beijing⁷, Viena⁸, Dakar⁹ i Accra¹⁰).

–La Llei 26/2001, de 31 de desembre, de Cooperació al Desenvolupament¹¹

–El Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2007-2010¹².

–El Pla Director de la Cooperació Espanyola 2005-2008¹³.

–El Pla d'Actuació Municipal 2008-2011 de l'Ajuntament de Barcelona¹⁴.

12 –El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat (Agenda21Bcn) de l'Ajuntament de Barcelona¹⁵.

–L'Educació per al Desenvolupament: una estratègia imprescindible (FCONGD)¹⁶.

---

4 <http://www.oecd.org/dataoecd/53/56/34580968.pdf>

5 <http://www.un.org/spanish/conferences/ffd>

6 <http://www.un.org/spanish/conferences/wssd>

7 <http://www.un.org/spanish/conferences/Beijing/mujer2021.htm>

8 http://ec.europa.eu/external_relations/lac/vienna/declaration_es.pdf

9 <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001211/1211475.pdf>

10 http://www.unctad.org/sp/docs//tdl414_sp.pdf

11 <http://www.gencat.net/diari/3551/01361125.htm>

12 http://www.gencat.cat/cooperacioexterior/cooperacio/docs/PlaDirector_2007_2010.pdf

13 http://www.aecid.es/03coop/6public_docs/2seci/2doc_coop_esp/ftp/Plan_Director_Esp.pdf

14 <http://w3.bcn.es/fitxers/home/pamcatalaoc.517.pdf>

15 http://www.bcn.cat/agenda21/A21_text/compromis/compromiscatala.doc

16 http://www.pangea.org/fcongnd/DOCUMENTOS/epd_22_02_08.pdf

2.2 L'especificitat de la cooperació municipalista

Existeixen determinats elements vinculats a l'especificitat de la cooperació per al desenvolupament realitzada des dels municipis i les ciutats que van més enllà del marc de referència global.

Tal i com ja es menciona en el Pla Director 2006-2008, els governs locals han esdevingut un nou actor en el marc de la cooperació per al desenvolupament. La seva proximitat amb la ciutadania i el fet de compartir algunes de les problemàtiques a les que els governs locals del Sud han de fer front, i per tant compartir també algunes solucions mitjançant actuacions similars, són elements característics propis dels governs locals com a actors de cooperació.

El model de ciutat i d'autoritat local que les xarxes de ciutats plantegen es caracteritza per:

- a) la promoció de polítiques públiques per donar resposta a problemes de dimensions globals, però amb clares repercussions locals.
- b) la presència d'un moviment ciutadà actiu i compromès que exigeix a les seves autoritats actuacions conseqüents amb els reptes plantejats.
- c) un sistema de relacions basat en la creació de xarxes municipals i de compromisos ciutat a ciutat que, al seu torn, estableixen relacions i compromisos amb les entitats supraestats.

Es tracta de transitar d'un paradigma on unes ciutats són agents donants i altres esdevenen agents receptors de l'ajut al desenvolupament a un altre diferent. En el nou paradigma l'acció internacional de les ciutats té l'objectiu de tenir una presència al món, des d'una perspectiva d'intercanvi i de construcció de relacions d'interès mutu, una perspectiva de reciprocitat. Assumint aquest canvi es reforça la idea de la cooperació per al desenvolupament com un procés de

construcció de lligams i de creació d'espais comuns que permetin una veritable relació de *partenariat* entre les parts¹⁷.

Les administracions locals no haurien de pretendre replicar els models de cooperació dels estats ja que no posseeixen ni els mateixos recursos (econòmics, materials, tècnics, humans) ni les mateixes estructures. Cal buscar l'especificitat de les administracions locals en la seva experiència en la gestió del desenvolupament local i la gestió urbana i contribuir a potenciar el rol dels governs locals del Sud mitjançant relacions recíproques.

D'un temps ençà, Barcelona ha apostat per formar part de les diferents estructures, xarxes i organitzacions que les ciutats han establert, assumint-ne a més un lideratge reconegut i acceptat, i la seva ciutadania ha mostrat un compromís envers la denúncia i la lluita contra la injustícia i la pobresa i el foment de la pau, elements que han impulsat el disseny d'una política municipal de cooperació per al desenvolupament que reflecteixi aquest sentiment.

14

Mantenint l'esperit de l'anterior Pla Director, la ciutat de Barcelona vol reivindicar i fer-se ressò del patrimoni ideològic i polític que el moviment municipalista ha generat, des de l'assumpció dels compromisos, declaracions, pactes i tractats d'àmbit internacional, però també, i molt especialment, des dels propis de les autoritats municipals, assumint els termes i responsabilitats de la Carta d'Autonomia Local, de la Carta de Ciutats Educadores (Declaració de Barcelona, 1990), del Compromís de Barcelona proclamat al Fòrum Universal de les Cultures del 2004, de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat (2000), del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat Agenda 21 de l'Ajuntament de Barcelona (maig del 2002), de l'Agenda de La Haia sobre Diplomàcia de Ciutats (2008), de l'Agenda 21 de la Cultura, dels Estatuts de constitució de la Xarxa de Governos Locals i Ciutats Unides, de l'Agenda 21 de Barcelona

---

17 A la recent reunió d'Accra sobre l'Eficàcia de l'Ajut es va posar un èmfasi especial en el reconeixement del paper de la societat civil i dels ens locals en els processos de desenvolupament. <http://siteresources.worldbank.org/ACCRAEXT/Resources/4700790-1217425866038/AAA-4-SEPTEMBER-FINAL-16h00.pdf>

i dels diferents compromisos assumits pels governs locals a la Declaració de Roma en el marc de la Conferència d'Alcaldes i governs locals sobre els Objectius del Mil·lenni (juny 2007).

Una menció especial mereixen la **Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat (2000)**¹⁸ subscripta per l'Ajuntament de Barcelona l'any 2000 i l'Agenda de La Haia sobre Diplomàcia de Ciutats¹⁹ aprovada al juny de 2008 en una conferència internacional organitzada per l'associació de Ciutats i Governos Locals Units. La primera perquè aborda l'enfocament de drets, que fa de les persones beneficiàries subjectes de drets i representa un procés d'apoderament i enfortiment de les capacitats d'aquelles que no gaudeixen dels seus drets, per tal que els reclamin, i d'aquells que són titulars de les obligacions, per tal que les compleixin. La segona perquè reconeix la necessitat de fomentar "*el desenvolupament de les iniciatives dels governs locals de promoure una cultura de pau dins dels seus municipis*".

A més, es tindran en consideració les declaracions, tractats, pactes i instruments internacionals per a la protecció dels drets humans elaborats en el marc de les Nacions Unides (Declaració Universal de Drets Humans, el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, el Conveni per a la Salvaguarda dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals, la Carta Social Europea, etc.). I en particular el **Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals**²⁰.

També partim de la **Carta Ciutats Educadores**²¹, signada l'any 1990 per Barcelona i revisada i ratificada l'any 1994 i 2004, que no tan sols reconeix el paper que les ciutats tenen com a agents educatius, i en conseqüència la seva responsabilitat pedagògica, sinó que proclama el Dret a la ciutat educadora, que es desplega en diferents principis.

---

18 <http://www.idhc.org/cat/documents/CartaEuropea.pdf>

19 <http://www.citydiplomacy.org/the-hague-agenda.html?L=2>.

20 <http://www2.ohchr.org/spanish/law/cescr.htm>

21 http://www.bcn.es/edcities/aice/estatiques/catala/sec_charter.html

S'incorpora l'especificitat de la cooperació municipalista des de l'enfocament de drets:

–reconeix que les persones que pateixen la pobresa i l'exclusió són persones a les quals es denega o s'obstaculitza l'exercici dels seus drets. Així, vincula la pobresa amb la violació de drets i per tant exigeix partir d'una anàlisi de les seves causes estructurals que permeti identificar els canvis a les polítiques i pràctiques necessaris per transformar la situació. **S'orienta, doncs, cap a transformacions estructurals.**

–considera les persones subjectes de drets i aposta per **un procés d'apoderament**, presa de consciència i enfortiment de les capacitats d'aquells que no gaudeixen dels seus drets, per tal que els reclamin i els gaudeixin.

–busca **reforçar la capacitat dels sistemes públics**, titulars de les obligacions, per aconseguir la realització progressiva dels drets humans i promou la cultura de la rendició de comptes

16

L'Agenda de la Haia reconeix la necessitat de fomentar “*el desenvolupament de les iniciatives dels governs locals per promoure una cultura de pau dintre dels seus municipis*”.

El present Pla Director reforça el compromís de Barcelona a treballar per una cultura de la pau, i incorpora un element com l'enfocament de drets, que aposta per la cohesió social i el diàleg entre les persones titulars dels drets i les institucions titulars de les obligacions.

2.3 L'especificitat de la cooperació de l'Ajuntament

Després de gairebé dues dècades d'ençà que l'Ajuntament inicià accions de cooperació per al desenvolupament, s'ha produït una progressiva evolució dels conceptes i pràctiques lligades a un model de cooperació que, en el cas de Barcelona, sorgí d'un fort esperit de reivindicació solidària ciutadana, i que ha anat convertint-se en un dels trets distintius de Barcelona a nivell internacional.

La voluntat política de continuar treballant i reforçant la cooperació al desenvolupament que realitza l'Ajuntament, no només es fa palesa en l'augment progressiu del pressupost dedicat a l'àrea, sinó que implica la millora i coordinació constant de les eines marc per dur a terme una cooperació de qualitat que assoleixi els objectius i impactes desitjats.

La cooperació municipal directa resulta clau en la consolidació del rol específic de la ciutat. L'Ajuntament ja disposa d'una experiència de col·laboració en 34 xarxes de cooperació internacional multilateral liderades des de diferents instàncies municipals: Direcció de Relacions Internacionals, Àrea de Medi Ambient, Direcció de Drets Civils, Direcció de Participació, Institut Municipal d'Educació, Institut de Cultura de Barcelona, Barcelona Activa, i la Direcció de Cooperació, Solidaritat i Pau.

Barcelona ha creat un estil propi d'entendre i fer la cooperació directa basada en la reciprocitat, amb la implicació i treball conjunt amb la ciutat on coopera, amb l'intercanvi de funcionaris d'allà i d'aquí. L'Ajuntament no sols ofereix diners per a projectes d'un ajuntament del Sud, sinó que potencia un acompanyament, una corresponsabilitat, un treball en el qual s'impliquen dones i homes funcionaris de l'Ajuntament en diferents àmbits: 21 instàncies municipals han participat en projectes de cooperació directa durant el període 2004-2008. A més, l'Ajuntament de Barcelona té 23 convenis de col·laboració vigents amb diferents ciutats del Sud.

En aquest nou Pla Director es vol consolidar el model d'intervenció de ciutat a ciutat de caràcter integral i multidisciplinar. Aquest model es defineix per intervencions integrals i compactes que assoleixin resultats rellevants. Aquestes intervencions han de comptar amb una àmplia participació de tots els actors implicats i han d'aprofitar tots els recursos i els potencials existents. Tant necessària resulta la concertació amb els diferents sectors municipals com amb la societat civil, per tal de coordinar les accions, aprofitant al màxim el potencial i recursos existents, amb especial atenció a les possibilitats d'impuls del codesenvolupament vehiculades mitjançant les associacions d'immigrants.

Cooperació de ciutat a ciutat de forma recíproca i aprenent unes de les altres. L'actuació d'una cooperació de ciutat s'entén no solament l'estructura municipal de govern, sinó totes les persones que viuen en el municipi, els serveis públics, els projectes que parteixen de la iniciativa de la societat civil i que conformen la ciutat educadora, la ciutat amb capacitat de transformació social i institucional.

3. MISSIÓ, PRINCIPIS I VALORS

Tal i com ja s'exposava en el Pla Director 2006-2008 “*les orientacions generals, valors i principis són el suport filosòfic i base normativa que inspiren les línies i objectius estratègics i les modalitats d'actuació*”. La missió, els valors i els principis que enguany es descriuen són un element clau en la definició del marc estratègic i operacional d'aquest Pla Director, i també han de ser un element indispensable a l'hora de programar i planificar les actuacions que se'n derivin.

19

Tanmateix, la seva importància no acaba aquí: hauran de d'estar ben presents a l'hora de programar les actuacions específiques en el marc del Pla de Treball anual, com també els recursos destinats i la normativa que n'esdevingui.

3.1 Missió

El Pla Director 2009-2012 parteix d'un concepte de desenvolupament, descrit prèviament en el marc conceptual, com a bé públic global i com a dret d'abast estructural i permanent, emmarcat en un procés multidimensional que contribueix a promoure el desenvolupament.

pament humà sostenible, l'eradicació de la pobresa, la lluita contra les desigualtats i la injustícia, el foment de la pau i l'educació vers una ciutadania compromesa, responsable i activa amb els valors i actituds de justícia i equitat.

En conseqüència, la **missió** de la cooperació per al desenvolupament de l'Ajuntament **és promoure l'eradicació de la pobresa, la cohesió social, el desenvolupament humà sostenible, la lluita contra les desigualtats i la injustícia, i l'educació per una ciutadania compromesa i activa.**

Aquesta missió s'haurà de desenvolupar a partir de l'enfortiment i la promoció de les capacitats de les persones, del teixit associatiu, de les comunitats, de les ciutats i de les nacions i mitjançant processos recíprocs i d'aprenentatge mutu basats en els drets de les persones i la denúncia de les injustícies socials.

3.2 Valors

20

Valors genèrics:

D'acord amb el que estableix l'article 2²² de la Llei 26/2001 de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament, els valors que orienten aquest Pla Director i que han d'impregnar el conjunt d'actuacions en matèria de cooperació per al desenvolupament són:

- a) L'acceptació que les protagonistes i destinatàries últimes de la política pública de cooperació per al desenvolupament són les persones.
- b) El foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats.
- c) La promoció i la defensa dels drets humans i de les llibertats fonamentals, indivisibles i interdependents.

---

22 "Els valors, les finalitats i els principis d'aquesta Llei informen l'activitat dels ens locals de Catalunya en matèria de cooperació al desenvolupament."

d) El reconeixement del dret dels pobles a la defensa i a la promoció de la cultura, la llengua i la identitat pròpies.

e) La defensa i la promoció de les persones i els col·lectius més desfavorits o dels que pateixen discriminacions polítiques o econòmiques per raó de gènere, ètnia, cultura o religió. En consonància amb el Pla Director 2007-2010 de la Generalitat de Catalunya, s'amplia aquest valor més enllà del previst a la Llei per incorporar-hi la defensa i la promoció de les persones i els col·lectius que pateixen discriminacions per raó de la seva llengua, opció sexual o per raó de la seva discapacitat.

f) El reconeixement dels drets econòmics, laborals i socials, del treball, l'empresa i el bon govern com a fonaments d'un desenvolupament econòmic durador, equitatiu i sostenible que incideixi també en la redistribució de la riquesa i en la justícia social.

Valors específics:

21

Aquests valors, que segueixen la línia dels descrits en l'anterior Pla Director, es complementen amb una sèrie d'elements específics a la cooperació que es desenvolupa des de l'Ajuntament:

a) **Municipalisme i democràcia local:** La cooperació municipal té com a objectiu preferent el reforçament de les capacitats dels governs locals dels països del Sud per fer front a les necessitats dels seus ciutadans, en coherència amb els principis d'autonomia i de democràcia local, atès que, al Nord i al Sud, uns ajuntaments capaços, transparents i eficaços són el millor instrument per a que, com a titulars d'obligacions, responguin als drets de la ciutadania.

Aquest és el tret més específic respecte a altres agents de cooperació i cal estendre'l al màxim de modalitats de cooperació de l'Ajuntament.

b) **Transversalitat** i ús solidari de la pràctica acumulada: Barcelona compta amb una experiència acumulada a llarg dels darrers anys de gestió municipal en diferents àrees i camps. Aquesta experiència és reconeguda internacionalment com a un referent de la ciutat en l'àmbit de la transformació urbana. Posar a disposició de les ciutats del Sud aquesta experiència pot ésser un bon instrument per a contribuir al seu avenç en la recerca de les seves pròpies solucions. Es tracta de globalitzar i transversalitzar les bones pràctiques com a procés d'aprenentatge propi i alhora de socialització de coneixements.

c) **Concertació**: La cooperació local ha d'ésser una activitat de relació entre ciutadans del Nord i del Sud per a abordar conjuntament els seus problemes. Els governs locals han de procurar que la cooperació ultrapassi el seu propi marc per a esdevenir una autèntica relació de ciutat a ciutat incorporant i fent participar en ella el major nombre d'institucions i organitzacions de la societat civil local. Per tant, buscarà crear espais de concertació amb altres actors del teixit solidari tant del Sud com del Nord, per tal de crear sinèrgies i complementarietats que contribueixin a la consecució dels objectius d'aquest Pla Director.

d) **Creació de xarxes amb altres municipis**: Barcelona ha apostat sempre per l'actuació conjunta, concertada i en xarxa amb la resta de ciutats del món, per tal de dur endavant projectes de cooperació. En coherència amb els anteriors valors i principis, aquestes actuacions concertades buscaran afavorir l'autonomia local o la creació de línies de finançament dels organismes internacionals que permetin enfrontar problemes urbans punyents.

e) **Suport al sistema multilateral**: Barcelona contribuirà a enfortir el sistema multilateral de bon govern que representa, sobretot, Nacions Unides. Ho farà en la mesura de les seves possibilitats i a través de les xarxes de ciutats.

3.3 Principis

En aquest apartat diferenciem entre uns principis genèrics definits per la comunitat internacional per orientar les accions de cooperació al desenvolupament, uns principis específics a la cooperació municipal i uns principis d'acció o principis rectors que emmarquen totes les actuacions de l'Ajuntament.

Principis genèrics:

- ▶ **Apropiació:** Els actors locals de la cooperació són protagonistes del seu procés de desenvolupament, identificant-se amb els objectius de les actuacions. Aquesta apropiació s'ha d'establir a partir d'una relació d'equitat entre els diferents agents i d'un alt grau de participació dels mateixos (incloent la població beneficiària directa). Aquest principi està directament vinculat a una filosofia de treball que forçosament s'ha de basar en les relacions horitzontals on les entitats i organitzacions del Sud portin el lideratge i coordinin les estratègies i iniciatives de desenvolupament, prenent decisions sobre polítiques, prioritats i enfocaments. És a dir, es constitueixin com vertaders actors locals.
- ▶ **Acompanyament:** Les accions de cooperació han de donar suport i contribuir a consolidar els processos de desenvolupament endògens. D'aquesta manera, a partir d'una voluntat prèvia, una estructura mínima i una estratègia, es podrà garantir l'apropriació del procés de desenvolupament local.
- ▶ **Alineació:** El principi d'alineació estableix quina ha de ser la relació entre el donant i el país soci, deixant clar que els donants han d'afegir-se, amb el seu suport tècnic i/o econòmic, a les estratègies i polítiques de desenvolupament que marquin aquests països. En aquest cas, caldrà que les polítiques de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament s'alineïn amb les polítiques dels governs locals amb i on es decideixi actuar. L'aplicació d'aquest principi exigirà, en tot cas, el respecte als drets humans per part d'aquests agents.

► **Corresponsabilitat:** Tots els agents vinculats a la cooperació, pertanyin al sector públic, privat o societat civil, tenen el seu paper en el procés de desenvolupament. Totes les parts tenen el dret a participar en aquest procés i també la responsabilitat d'actuar de manera que contribueixin al desenvolupament humà, i això passa per un plantejament de treball equitatiu entre els agents i també per un treball de sensibilització, educació i incidència política, en especial al Nord. Aquesta corresponsabilitat també implica un compromís envers la rendició de comptes, que s'ha de donar en els dos sentits.

► **Harmonització:** La manca de complementarietat i dispersió de la cooperació van en detriment de la qualitat i l'impacte de la mateixa. És per això que caldrà cercar la complementarietat i la coordinació amb altres agents, en particular donants, així com la creació de sinèrgies. Aquest principi no s'aplica només a la relació amb altres agents sinó que també caldrà vetllar per establir mecanismes interns de coordinació dins del mateix Ajuntament que garanteixin una acció coherent i coordinada.

► **Orientació envers resultats:** L'acompliment dels objectius preestablerts s'haurà de ponderar a partir de l'impacte aconseguit en les persones i comunitats mitjançant les diferents actuacions realitzades, que hauran d'orientar-se al foment i acompanyament de processos. És per això que es treballarà en fomentar una cultura de l'avaluació. Avaluació que, en tot cas, haurà de preveure i garantir la participació activa la societat civil del Sud.

Principis específics:

► **Reciprocitat:** Les relacions que s'estableixin amb actors del Sud hauran de prevaler la recerca de l'interès comú o recíproc, basada en una identificació compartida dels problemes i en una relació d'equitat on les diferents parts participen activament i es relacionen de forma horitzontal.

► **Promoció del desenvolupament local i comunitari:** Sense oblidar que vivim en un món global on tot està interrelacionat i per tal de

capitalitzar l'especificitat de la cooperació dels governs locals, les actuacions es focalitzaran en el desenvolupament local i comunitari a través de la millora de la governabilitat municipal, de les capacitats productives i dels mercats locals i la satisfacció de les necessitats bàsiques de la població. Aquesta aposta pel món local no exclou una activitat d'incidència política a nivell global.

Principis d'acció:

► **Qualitat:** A fi de garantir el principi anterior caldrà establir els mecanismes de definició i selecció de les actuacions, així com sistemes de seguiment i avaluació que permetin corregir errors i generar aprenentatges. Aquests aprenentatges caldrà compartir-los amb els diferents agents de cooperació.

► **Eficàcia:** L'orientació envers resultats exigeix que la definició, selecció i execució de les actuacions estiguin guiades per l'acompliment dels objectius específics de cadascuna de manera que s'aconsegueixin canvis positius en les persones i comunitats.

► **Concentració:** La diferència entre els recursos destinats a la cooperació i les necessitats presents, reclama concentrar esforços en determinats països i sectors, per tal de maximitzar l'eficiència. Aquesta concentració es realitzarà de forma coordinada i complementària als esforços d'altres agents i basada en les necessitats de les poblacions.

► **Innovació:** Sense menystenir els instruments tradicionals, es considerarà l'opció de treballar amb instruments innovadors, ja sigui per iniciativa pròpia o com resposta a propostes d'altres actors amb els que s'actuï de forma conjunta.

► **Transparència:** Es treballarà per produir i difondre informació -regular, oportuna, comprensible i precisa- sobre les polítiques públiques de cooperació per al desenvolupament de l'Ajuntament en totes les seves fases: planificació, execució, seguiment i avaluació i sobre els criteris per definir-les i executar-les.

► **Coherència:** Es treballarà per coordinar i articular les diferents iniciatives de cooperació per al desenvolupament que es realitzin tant a iniciativa dels diferents òrgans de l'Ajuntament, com amb altres administracions catalanes amb polítiques de cooperació i solidaritat, de manera coherent amb la proposta d'aquest Pla Director.

4. OBJECTIUS ESTRATÈGICS I ESPECÍFICS

El Marc Estratègic ens permet descriure allò que volem aconseguir i que ens ha de facilitar assolir la missió descrita a l'apartat anterior.

27

Els objectius estratègics marquen les grans línies en les que treballarem, mentre que els eixos transversals són aquells elements o perspectives que hauran d'incorporar totes i cadascuna de les actuacions de l'Ajuntament. Entenem que els objectius estratègics no es poden assolir en un únic cicle de planificació i és per això que els actuals, si bé que reformulats, mantenen un estret lligam amb els descrits al Pla Director 2006-2008.

Les prioritats geogràfiques defineixen aquelles ciutats i zones geogràfiques que esdevenen prioritàries per a les accions de cooperació per al desenvolupament de l'Ajuntament.

Finalment els indicadors de qualitat són els elements que han de permetre valorar la consecució o no dels objectius definits en aquest Pla Director.

4.1 Objectius estratègics i específics

1. Augmentar les capacitats institucionals

Es pretén augmentar les capacitats de les institucions per tal que puguin respondre als drets de les persones a través d'elements com el municipalisme, la democràcia, la participació, la governabilitat i el bon govern, les capacitats culturals i educatives, la protecció dels drets humans i l'enfortiment i el desenvolupament comunitari i local.

D'aquesta manera es potencien actuacions no dirigides únicament a millorar les estructures i la gestió dels serveis bàsics, propis de la responsabilitat municipal, sinó també actuacions orientades a l'intercanvi d'experiències i de coneixements, de bones pràctiques, formació, capacitat, suport a processos de transparència i concertació.

Adicionalment als principis descrits anteriorment, aquestes actuacions s'inspiraran en els principis de desenvolupament local sostenible, igualtat d'oportunitats i respecte a la diversitat tot promovent l'equitat entre dones i homes.

28

En coherència amb el que s'ha exposat anteriorment, es desenvolupa aquest objectiu estratègic mitjançant els següents objectius específics:

Objectiu específic 1.1. Millorar les estructures i la gestió dels serveis responsabilitat dels governs municipals.

Objectiu específic 1.2. Enfortir les capacitats dels municipis mitjançant el disseny i la implementació de polítiques públiques.

Objectiu específic 1.3. Donar suport a processos de desenvolupament local als que intervinguin de forma activa les institucions municipals junt amb actors de la societat civil.

Objectiu específic 1.4. Reforçar el teixit associatiu i la participació de la ciutadania en la gestió dels assumptes públics.

2. Augmentar les capacitats humanes i socials

Són actuacions específiques orientades al benestar i a la cobertura de les necessitats socials bàsiques en el sector de la salut, l'educació, la cultura, l'accés a l'aigua, el sanejament bàsic, la sobirania alimentària, la creació de capacitats productives i de teixit emprenedor, la sostenibilitat ambiental i la promoció de l'empoderament de les dones.

D'aquesta manera es potencien les actuacions amb una voluntat transformadora, és a dir, orientades a facilitar la superació de mancances col·lectives i a avançar cap a la justícia social i a satisfer els drets de totes les persones.

Les actuacions hauran de dedicar especial atenció a col·lectius amb especials vulnerabilitats, o subjectes a discriminació, per raons d'edat, sexe, ètnia, cultura o opció sexual.

En coherència amb el que ja s'ha exposat, es desenvolupa aquest objectiu estratègic mitjançant els següents objectius específics:

29

Objectiu específic 2.1. Augmentar les capacitats d'actuació de col·lectius organitzats i de les persones que els integren al sector de la salut.

Objectiu específic 2.2. Augmentar les capacitats d'actuació de col·lectius organitzats i de les persones que els integren al sector de l'educació.

Objectiu específic 2.3. Augmentar les capacitats d'actuació de col·lectius organitzats i de les persones que els integren a altres sectors orientats a la cobertura de les necessitats socials bàsiques (l'accés a l'aigua, el sanejament bàsic, la habitabilitat bàsica i de protecció d'assentaments humans precaris, etc.).

Objectiu específic 2.4. Augmentar les capacitats d'actuació de col·lectius organitzats i de les persones que els integren al sector econòmic i productiu.

Objectiu específic 2.5. Augmentar les capacitats i l'autonomia de les dones, reconèixer, visibilitzar i promoure el seu empoderament subjectiu, col·lectiu i d'incidència política i la seva participació equitativa, real i efectiva en els processos de desenvolupament humà.

Objectiu específic 2.6. Augmentar les capacitats dels actors del Sud per assegurar un accés, ús i control sostenible dels recursos naturals i la protecció i conservació dels ecosistemes, així com un accés equitatiu als seus actius ambientals.

Objectiu específic 2.7. Promoure la sobirania alimentària, entesa com el dret d'accés de forma regular a una alimentació adequada i als mitjans per produir-la.

3. Augmentar les capacitats de prevenció de conflictes, construcció de la pau i de la defensa dels drets humans i laborals

30 L'objectiu estratègic inclou objectius i actuacions específiques adreçades a construir una ciutat centrada en la pau, el suport a processos de pau, la diplomàcia no formal, la creació de cultura de la pau, el foment dels valors i la pràctica dels drets humans, la igualtat de gènere i el foment de la diversitat i de la convivència.

En fer-ho, es farà el possible per crear i/o consolidar espais i instruments de garantia de drets i de pau, l'enfortiment de la societat civil i, alhora, la generació de valors i pràctiques coherents amb una ciutadania lliure i solidària amb capacitat per a decidir el seu present i planificar el seu futur.

En coherència amb l'exposat anteriorment, es desenvolupa aquest objectiu estratègic mitjançant els següents objectius específics:

Objectiu específic 3.1. Augmentar la capacitat d'organitzacions de defensa dels drets humans i de la població desplaçada o refugiada o de població en risc de patir alguna de les anteriors situacions.

Objectiu específic 3.2, Donar suport a iniciatives de mediació, reconciliació o diàleg entre comunitats enfrontades.

Objectiu específic 3.3. Donar suport a iniciatives de recuperació o conservació de la memòria històrica de les poblacions perseguïdes en conflictes.

4. Augmentar les capacitats en l'Educació per al Desenvolupament

L'objectiu estratègic fomenta l'Educació per al Desenvolupament com un procés educatiu i participatiu que afavoreix l'autonomia, l'empoderament i el compromís ètic, polític i corresponsable dels ciutadans i ciutadanes en la construcció d'un món més just i equitatiu.

S'entén per Educació per al Desenvolupament tot procés, que, a través del coneixement i l'anàlisi crítica de la realitat, genera reflexions, actituds i accions crítiques de la realitat, genera reflexions, actituds i accions crítiques en les persones i les fa subjectes responsables i actives (compromeses), a fi de construir una societat civil, tant al Nord com al Sud, compromesa amb la solidaritat (entesa com a corresponsabilitat en el desenvolupament en què estem totes les persones implicades) i amb la transformació de les estructures i les relacions injustes. Aquest procés es pot portar a terme en els àmbits educatius formal, no formal i informal²³.

31

A més, es promourà les quatre dimensions de l'Educació per al Desenvolupament:

–**Sensibilització:** accions a curt termini per donar a conèixer alguns aspectes de la realitat, denunciar, qüestionar idees, creences o valors preconcebuts a través de la informació i de la identificació afectiva.

–**Formació per al desenvolupament:** accions a mig-llarg termini destinades a la comprensió de les desigualtats Nord-Sud, les se-

---

²³ Aquest concepte d'Educació per al Desenvolupament s'ha extret del document de la FCONGD: L'Educació per al Desenvolupament. Una estratègia imprescindible, pàg. 14

ves causes i conseqüències, a partir d'una proposta pedagògica curricular dirigida a un públic concret, i amb una visió crítica que cerca promoure accions cap a un canvi d'actituds.

–**Recerca i investigació per al desenvolupament:** anàlisi en profunditat de la problemàtica de desenvolupament i fonament de propostes de canvi quant a un desenvolupament humà.

–**Mobilització ciutadana i incidència pública i política:** accions encaminades a la transformació de polítiques municipals, nacionals o internacionals, vers un món més just.

Inclourà àrees de treball i actuacions específiques orientades a fomentar, a través de l'educació per al desenvolupament, la sensibilització de la ciutadania sobre les relacions Nord-Sud, les causes de la pobresa i l'exclusió del Sud, l'educació per la pau, la coeducació o educació per a la igualtat de gènere, la solidaritat i el desenvolupament, el comerç just i el consum responsable, el coneixement i respecte dels drets humans, com també el suport a campanyes específiques i el foment del teixit solidari, a fi d'augmentar el seu compromís envers aquestes temàtiques.

32

En fer-ho es procurarà incrementar les capacitats dels actors de cooperació per al desenvolupament, l'augment dels coneixements de la ciutadania de les problemàtiques plantejades, la diversitat i la capacitat de coordinació i complementarietat dels diversos agents, la sinèrgia entre el sector públic i privat, i també el suport a petites iniciatives ciutadanes de solidaritat a l'àmbit d'entitats/institucions de similars característiques que reforcin les relacions Nord -Sud.

En coherència amb el que s'ha exposat més amunt, es desenvolupa aquest objectiu estratègic mitjançant els següents objectius específics:

Objectiu específic 4.1. Denunciar i concienciar sobre les causes de la pobresa i exclusió del Sud.

Objectiu específic 4.2. Promoure l'educació per la pau, la solidaritat i el desenvolupament, així com la formació i la capacitat dels actors de la cooperació en favor d'aquests objectius.

Objectiu específic 4.3. Impulsar el comerç just, el consum responsable i la banca ètica.

Objectiu específic 4.4. Difondre el coneixement i promoure el respecte dels Drets Humans.

Objectiu específic 4.5. Promoure i afavorir l'associacionisme de la ciutadania i el treball en xarxa entorn a l'educació per al desenvolupament, la solidaritat, la cultura de pau i els drets humans.

5. Augmentar les capacitats dels i les agents de cooperació públics i privats per al desenvolupament

Per tal de mantenir el compromís d'una cooperació per al desenvolupament de qualitat es treballarà per enfortir les capacitats dels i les agents de cooperació de Barcelona a través de processos de formació i capacitat que els permetin una millor qualitat en les seves accions i una major capacitat d'incidència.

33

Aquest objectiu demana la implicació de totes les parts, reforçant el compromís amb el principi de qualitat.

4.2 Eixos transversals

Entenem com a eixos transversals aquells enfocaments que han de ser considerats en totes i cadascuna de les iniciatives promogudes i/o subvencionades des de l'Ajuntament. Aquests són:

1. Promoure el respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança i l'augment de les capacitats del teixit social

La generació sostinguda i equitativa de benestar requereix, en primer terme, un entorn sense conflicte armat i, en segon terme, les capaci-

tats sociopolítics per adreçar positivament els reptes que planteja el desenvolupament. L'enfortiment d'aquestes capacitats requerirà l'apoderament dels actors més desfavorits i haurà de redundar, entre d'altres, en l'acompliment efectiu de tots els drets humans i les llibertats fonamentals individuals i col·lectives.

El concepte de governança democràtica resumeix bé aquestes capacitats ja que fa referència al sistema d'institucions, actors i processos que determinen l'acció col·lectiva.

Per tal d'enfortir les capacitats d'acció col·lectiva caldrà millorar el rendiment de les institucions per a proveir béns públics de manera equitativa, caldrà augmentar les capacitats del teixit social per a garantir el control democràtic i la participació i representació inclusiva en els espais de decisió, i caldrà, en definitiva, generar ciutadania crítica, conscient dels seus drets i amb capacitats per a exigir-los.

34 La incorporació de la promoció del respecte i la consolidació dels drets humans com a eix es basa en estàndards codificats en diversos instruments jurídics internacionals. Adoptar aquest eix transversal implica que qualsevol actuació de desenvolupament té un potencial de transformació de les relacions de poder ja que s'inscriu en un sistema de drets i exigibilitat i es basa en una estratègia d'apoderament dels actors més desfavorits.

Aquest enfocament ha de considerar la importància de la diversitat cultural d'acord amb la *Convenció per a la protecció i la promoció de la diversitat de les expressions culturals* de la UNESCO. És el marc de referència de l'acció de govern en matèria de cooperació cultural per al desenvolupament, i és condició per a la realització plena dels drets humans i les llibertats fonamentals.

Així mateix, s'ha de considerar la promoció de la igualtat de gènere d'acord amb les metes plantejades a la Plataforma de Beijing per a l'Acció de les Nacions Unides.

Aquest Pla Director pretén donar un impuls específic als elements d'aquest eix transversal definint-los com a objectius estratègics.

2. Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere

Com a conseqüència de la discriminació de gènere, a cap país del món les dones tenen els mateixos drets i oportunitats que els homes.

Les xifres indiquen que el 70% de la població que viu en situació de pobresa són dones, que constitueixen dos terços de la població analfabeta, que realitzen més de la meitat del treball, del qual només una tercera part està constituïda per activitats remunerades. A més, el seu accés al poder i a la presa de decisions és desigual en relació a la població de sexe masculí i la mitjana de representació parlamentària és del 12% i els càrrecs presidencials amb prou feina arriben a un 5%. Encara avui, persisteixen desigualtats tant als àmbits públics com privats, fet que deixa palesa la necessitat de promoure accions encaminades a impulsar canvis reals que propiciïn una relació més igualitària i equilibrada entre dones i homes.

La **igualtat de gènere** és una condició indispensable en el procés de desenvolupament. Durant l'última dècada, i sobretot a partir de l'acord internacional subscrit a la Plataforma de Beijing per a l'Acció de Nacions Unides en 1995, s'ha configurat un marc legal internacional en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament que insisteix en la necessitat de promoure la igualtat entre dones i homes com a requisit fonamental per al desenvolupament centrat en l'ésser humà.

35

Aquest Pla Director basa el desenvolupament humà en la lluita contra les desigualtats i la injustícia per tal de contribuir a eradicar la pobresa.

El concepte de **desenvolupament humà** defensa el principi d'igualtat i equivalència entre persones: sense importar ètnia, classe o sexe. La igualtat entre éssers humans, dones i homes, significa que tots dos tenen el mateix valor i han de tenir el mateix poder, i per tant es tracta de promoure un desenvolupament equitatiu i sostenible on els homes i les dones poden exercir els mateixos drets i oportunitats. Un desenvolupament on les dones siguin reconegudes com a ciutadanes actives d'igual manera que els homes i que puguin prendre decisions

lliurement i les seves aportacions siguin reconegudes per tota la societat. El concepte de desenvolupament que promou l'**enfocament de gènere** és un desenvolupament humà i sostenible, que no s'avalua només en termes de creixement econòmic, sinó de satisfacció de necessitats bàsiques i estratègiques, autonomia i capacitat per prendre decisions.

La inequitat entre dones i homes, present en multitud de contextos i situacions, és una d'aquestes desigualtats en la que, per la seva importància, aquest Pla Director vol incidir especialment.

La integració de la perspectiva de gènere es farà en el marc de l'enfocament de "*gènere en desenvolupament*". Aquest enfocament pressuposa que cap actuació és neutral en termes de gènere, és a dir, que totes les accions impacten de manera diferent en els homes i en les dones i poden contribuir a la perpetuació de la discriminació sinó es porten a terme des dels principis d'equitat. Per tant, es consideraran sempre les diferències i les desigualtats que existeixen entre les dones i els homes en una societat determinada (en els seus rols i responsabilitats, necessitats i interessos, accés i control dels recursos i del poder) amb l'objectiu d'establir mecanismes que tendeixin a reduir les desigualtats en tots els àmbits i aconseguir un sistema sexe-gènere més equitatiu, just i solidari.

36

3. Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió: social (que inclou cultural i política), econòmica i ambiental

Cal promoure, mitjançant la cooperació per al desenvolupament, les condicions de sostenibilitat social, econòmica i ambiental del desenvolupament. Entenem aquest desenvolupament sostenible com el desenvolupament que, tot satisfent les necessitats presents, no compromet les capacitats de les generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats, tant des d'una dimensió social, econòmica com ambiental. Tanmateix, és imprescindible tenir en compte que sense la promoció de la igualtat de gènere no serà possible aconseguir un desenvolupament humà sostenible.

4. Incorporar la perspectiva de sensibilitat al conflicte en les actuacions que es desenvolupen en contextos de tensió i /o conflicte armat (Do no Harm)

Qualsevol intervenció externa, sigui d'acció humanitària, rehabilitació o desenvolupament, produeix una sèrie d'impactes en el context on es desenvolupen que poden ser positius o negatius, en particular en escenaris de conflicte armat o de tensió. L'adaptació d'una perspectiva o 'mirada' de construcció de pau ha de contribuir, d'una banda, a ser més conscients de la repercussió de les nostres actuacions, positives o negatives, abans, durant o després de la implementació de l'acció; i, d'altra banda, a millorar la nostra capacitat de treballar tenint en compte els interessos i les relacions de tots els actors involucrats i afectats en el context on s'actua²⁴.

Aquesta perspectiva s'haurà d'aplicar necessàriament en actuacions d'acció humanitària, en particular en contextos de conflicte armat i/o tensions, però també s'hauria de fer extensible la seva consideració a la resta d'actuacions endegades des de l'Ajuntament.

37

4.3 Prioritats geogràfiques

Els criteris que determinen les prioritats geogràfiques d'aquest Pla Director són:

- ▶ Ciutats i municipis dels països i territoris més desfavorits (països i territoris amb nivells de desenvolupament humà baix o mitjà- baix, forta incidència de la pobresa i presència de grans desigualtats i exclusió social), així com, en determinats casos, criteris addicionals, com un endeutament elevat i l'existència de conflicte armat, de situacions de postconflicte armat o de tensió i risc susceptibles de generar violència.

---

24 Per a informació més detallada veure: La construcció de pau aplicada, claus per incorporar una perspectiva de construcció de pau als projectes d'intervenció internacional en zones de conflicte armat i/o tensió. Quaderns de Construcció de Pau n°1, novembre 2007. Escola de Cultura de Pau.

<http://www.escolapau.org/img/qcp/qcp01c.pdf>

- ▶ Ciutats i municipis que hagin manifestat, mitjançant processos de desenvolupament participatiu o iniciatives similars, una voluntat i un compromís amb el desenvolupament de les seves poblacions, compromentent-se a treballar sota els principis de reciprocitat i corresponsabilitat.
- ▶ L'existència de les capacitats comprovades de la cooperació des de l'Ajuntament, mesurades en termes de fluxos d'AOD durant els darrers anys.
- ▶ La presència de les i els diferents actors i la incidència i les capacitats sectorials demostrades o potencials.
- ▶ Ciutats i municipis dels països i pobles que es corresponen a zones d'especial aflluència de persones immigrades al municipi de Barcelona i amb els quals hi hagi potencialitats d'engegar línies de treball en codesenvolupament.

- 38 ▶ La continuïtat i la coherència amb les prioritats geogràfiques del Pla Director 2006-2008, com a criteri subsidiari als anteriors.

D'acord amb aquests criteris i seguint les modalitats d'actuació descrites, s'estableixen les prioritats geogràfiques següents:

1. Es consideren zones prioritàries aquelles definides en el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2007-2010, és a dir, Marroc, Palestina, Sàhara Occidental, Moçambic, Senegal, Guatemala, Nicaragua, El Salvador, Bolívia, Colòmbia i Equador; a més de Perú i Níger.

2. L'Ajuntament, sota la modalitat bilateral de cooperació directa, durà a terme una actuació estratègica preferent a les ciutats següents:

Zona Mediterrània: Gaza i la regió de Tànger.

Àfrica: Maputo i Niamei.

Amèrica Central: San Salvador i la seva àrea metropolitana.

Amèrica del Sud: Medellín.

Aquesta prioritat es concretarà en la posta en marxa de convenis d'amistat i de cooperació, programes d'actuació plurianuals, actuacions concertades amb actors de la societat civil i també a través de prioritzacions en les convocatòries de subvencions. En els corresponents Plans de Treball anuals es concretaran les diverses actuacions a realitzar.

Cada any, en el si del Consell de Cooperació, i amb temps suficient per a tenir-ho present a l'hora d'elaborar el Pla de Treball anual i de planificar les actuacions de l'any següent, es decidiran, si s'escau, zones concretes que podrien considerar-se preferents en les diferents convocatòries i/o eventuais prioritzacions addicionals i/o complementàries a les ja previstes en el Pla Director 2009-2012.

4.4 Acció humanitària

Sense ser considerat un objectiu estratègic, des de l'Ajuntament també es considera la possibilitat de portar a terme actuacions en l'àmbit de l'**Acció Humanitària**. En aquest Pla Director s'incorpora el concepte d'Acció Humanitària, ja que es valora més adient que el d'Ajut Humanitari. S'entén l'Acció Humanitària com aquell conjunt d'intervencions dirigides a prevenir i pal·liar el sofriment de les víctimes de diferents tipus de desastres, garantir la seva subsistència, atendre les seves necessitats immediates, restablir i protegir els seus drets fonamentals i la seva dignitat humana i reduir la seva vulnerabilitat davant les catàstrofes naturals o causades per conflictes armats. A més, incorpora els elements de protecció, testimoniament i denúncia.

Les intervencions d'Acció Humanitària es podran dur a terme mitjançant les diverses modalitats d'actuació previstes en aquest Pla Director. Aquelles que tinguin un component reactiu a crisis sobtades es desenvoluparan en coordinació amb el Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència, del qual l'Ajuntament n'és membre.

L'acció humanitària s'ha de vincular a les accions de desenvolupament, de manera que, per una banda, es garanteixi el dret de les persones a rebre protecció i assistència i, de l'altra banda, es continuï actuant en garantir la sostenibilitat dels processos de desenvolupament.

4.5 Indicadors de qualitat

Els indicadors de referència per fer el seguiment i avaluació del Pla Director 2009-2012 són:

–Destinar, com a mínim, un 20%, dels recursos totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar les capacitats institucionals*.

–Destinar, com a mínim, un 30% dels recursos totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar les capacitats humanes i socials*. I per a cada un dels objectius específics vinculats a aquest Objectiu estratègic es destinarà com a mínim un 3% dels recursos totals assignats al Pla Director, excepte l'objectiu específic 2.5, al qual es destinarà un mínim del 5% dels recursos totals.

–Destinar, com a mínim, un 10% dels recursos totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar les capacitats de prevenció de conflictes, construcció de la pau i de la defensa dels drets humans i laborals*.

–Destinar, com a mínim, un 10% dels recursos anuals totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar l'Educació per al Desenvolupament*.

–Destinar, com a mínim, un 3% dels recursos totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar les capacitats dels i les agents de cooperació per al desenvolupament*.

–Destinar, com a mínim, un 20% dels recursos totals assignats a l'objectiu estratègic *Augmentar les capacitats humanes i socials* mitjançant els objectius específics 2.1, 2.2, i 2.3 (vinculats a la cobertura de les necessitats socials bàsiques).

–Destinar, com a mínim, un 80% dels recursos totals a les prioritats geogràfiques assenyalades en el Pla Director 2009-2012.

–Destinar, com a mínim, un 25% dels recursos totals a les actuacions estratègiques preferents a les ciutats prioritzades per el Pla Director 2009-2012.

–Destinar, com a mínim, un 20 % dels recursos totals a les actuacions de Cooperació per al Desenvolupament a Àfrica.

–Destinar, com a mínim, un 10 % dels recursos totals a la cooperació concertada d'iniciativa municipal, concertada amb d'altres actors.

–Destinar, com a màxim, un 2,5% dels recursos totals assignats a l'Acció Humanitària.

5. MARC OPERACIONAL

5.1 Modalitats d'actuació

43

Les modalitats d'actuació de la cooperació de l'Ajuntament es poden implementar bilateralment i multilateralment.

La cooperació bilateral es pot desplegar de tres formes diferents, d'acord amb la participació de l'Ajuntament i de la resta de les i els actors de la cooperació, en el cicle del projecte/programa de cadascuna de les actuacions.

D'aquesta manera, el Pla Director 2009-2012 contempla cinc modalitats d'actuació, que s'han d'entendre com a instruments flexibles i, en molts casos, complementaris:

- a) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal directa.
- b) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal concertada amb d'altres actors.
- c) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal concertada pública-pública.

- d) Cooperació bilateral a iniciativa d'ONG i entitats no lucratives.
- e) Cooperació multilateral d'iniciativa municipal.

En coherència amb els valors i els principis del Pla Director 2009-2012 i la Declaració de París, totes les actuacions que es facin en els països i ciutats del Sud s'han d'alinear amb les prioritats de desenvolupament d'aquests, sigui quina sigui la modalitat d'actuació mitjançant la qual es duguin a terme.

a) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal directa

Per Cooperació bilateral d'iniciativa municipal directa s'entén qualsevol actuació que, segons el previst al Pla Director 2009-2012 i als Plans de Treball anuals, assumeixi directament l'Ajuntament. El tret característic d'aquesta modalitat és l'establiment de relacions directes entre l'Ajuntament i les Institucions Públiques Municipals sòcies sense intermediació.

44 Des del punt de vista del cicle de projecte o programa (identificació, elaboració i formulació, planificació de les fases, execució, seguiment i avaluació dels resultats i de l'impacte), la responsabilitat decisòria de totes aquestes fases serà de l'Ajuntament, tot i que alguna podrà ser executada totalment o parcialment per altres actors. En coherència amb els compromisos internacionals sobre l'eficàcia de l'ajut, la iniciativa haurà de ser liderada per l'actor del Sud i les seves prioritats.

Per tal d'aconseguir un impacte major i més positiu mitjançant aquesta modalitat, caldrà que els diferents serveis i departaments de l'Ajuntament es coordinin i defineixin uns criteris clars a l'hora d'identificar les diferents iniciatives de col·laboració.

Aquesta modalitat es pot desenvolupar, entre altres, mitjançant els programes/actuacions següents:

- ▶ Cooperació directa a través de convenis i acords amb ciutats i/o xarxes de ciutats.

- ▶ Programes d'assessoria tècnica a governs municipals.
- ▶ Programes i actuacions que contribueixin a augmentar les capacitats institucionals dels agents de la cooperació i la seva capacitat d'incidència.
- ▶ Programes que contribueixin a augmentar el compromís de la societat civil envers el desenvolupament humà sostenible.
- ▶ Programes i activitats d'intercanvi cultural.
- ▶ Programes de codesenvolupament.
- ▶ Programes i accions de diplomàcia municipal.

b) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal concertada amb d'altres actors

S'entén per *cooperació bilateral concertada amb d'altres actors*, aquella en què alguna o diverses de les fases bàsiques del cicle del programa o del projecte (identificació, formulació/planificació o execució) es realitzen amb la participació d'altres actors en alguna de les fases i en que l'execució no és completament atribuïble als òrgans decisoris municipals. La cooperació concertada parteix d'aquella que l'Ajuntament realitza i per la que requereix la cooperació d'entitats de la societat civil (oenegés, universitats, col·legis professionals, sindicats, etc.) en una relació de complementarietat amb la cooperació directa.

45

Pel que fa al procediment, i seguint experiències i pràctiques molt contrastades de la cooperació pública per al desenvolupament, l'adjudicació es farà mitjançant mecanismes de transparència, concurrència i igualtat de condicions, a través de convocatòries específiques. Molt excepcionalment, es podrà prescindir d'aquest requeriment en els casos en què es justifiqui degudament la necessitat de no concurrència, essent preceptiu informar al Consell de Cooperació.

En el Pla de Treball anual es detallaran aquelles actuacions, projectes o programes que seran objecte de concertació.

c) Cooperació bilateral d'iniciativa municipal concertada pública-pública

Per *cooperació bilateral d'iniciativa municipal concertada pública-pública* s'entén qualsevol actuació que requereixi la participació d'altres administracions públiques (altres ajuntaments, xarxes municipalistes, administracions autonòmiques, estatals, europees, etc.). Actuacions que per la seva envergadura requereixin finançaments importants, que s'incloguin en actuacions de caire més general, o que exigeixin la concertació de recursos.

Aquesta modalitat tracta d'aportar les capacitats específiques de la cooperació municipalista de l'Ajuntament a actuacions de més abast amb altres actors públics i també d'aglutinar recursos per a augmentar l'eficàcia i l'impacte de la cooperació internacional per al desenvolupament.

46

d) Cooperació bilateral a iniciativa d'ONGDs i entitats no lucratives

Per *cooperació descentralitzada bilateral a iniciativa d'ONG i entitats no lucratives*, i d'altres actors com les universitats, els col·legis professionals i els sindicats, s'entén qualsevol actuació que, des del punt de vista del cicle del projecte o programa (identificació, elaboració i formulació, planificació de les fases, execució, seguiment i avaluació dels resultats i de l'impacte), sigui responsabilitat en totes i cadascuna de les fases d'agents que no pertanyen a l'Ajuntament. Aquestes actuacions, en executar-se totalment o parcialment amb fons de procedència pública, estaran sotmesos al previst en el present Pla Director i en la normativa legal vigent.

Aquesta modalitat busca assegurar l'enfortiment de la tasca compromesa i transformadora de les oenegés i entitats no lucratives i d'altres actors com les universitats, els col·legis professionals i els sindicats, atès que a través d'elles es pot fomentar l'apoderament de les persones i de les comunitats del Sud.

Durant els darrers anys entitats com les universitats, els col·legis professionals i els sindicats han esdevingut actors bàsics del sistema internacional de desenvolupament i de cooperació per al desenvolupament, al Sud i al Nord.

En aquest sentit, l'Ajuntament vetllarà per enfortir les capacitats institucionals dels agents de la cooperació i la seva capacitat d'incidència.

L'assignació de recursos d'aquesta modalitat es realitzarà, principalment, mitjançant convocatòries públiques, amb criteris de concurrència, transparència i igualtat d'oportunitats. Molt excepcionalment, es podrà prescindir d'aquest requeriment en els casos en què es justifiqui degudament la necessitat de no concurrència i essent preceptiu informar al Consell de Cooperació.

Aquesta modalitat es pot desenvolupar, entre altres, mitjançant els programes/actuacions següents:

- ▶ Programa de desenvolupament en països del Sud (convocatòria anual i pluriennal).
- ▶ Programa d'Educació per al Desenvolupament (convocatòria anual i pluriennal).
- ▶ Actuacions d'Acció Humanitària.

47

e) Cooperació multilateral d'iniciativa municipal

Per *cooperació multilateral d'iniciativa municipal* s'entén la participació i la contribució de l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant les diverses fórmules que existeixen, a les actuacions dels diversos organismes multilaterals i xarxes internacionals d'àmbit mundial, regional o subregional, especialitzats en la promoció del desenvolupament.

Dins d'aquests àmbits, i més enllà de les contribucions econòmiques, es promourà l'increment de la presència dels actors locals i regionals en l'espai multilateral.

Aquesta modalitat es pot desenvolupar mitjançant els programes/actuacions següents:

- ▶ Programes amb components de suport al municipalisme, govern i democràcia local.
- ▶ Programes amb components de construcció de pau i reconstrucció postconflicte armat.
- ▶ Participació a xarxes de governs locals d'intercanvi de coneixements i experiències, amb possibilitat de realització de projectes conjunts.
- ▶ Programes d'incidència política per aconseguir una representació creixent dels governs locals a l'àmbit de la cooperació municipalista.

5.2 Instruments

48

El Pla Director 2009-2012 disposarà de tres tipus d'instruments:

1. Instruments de planificació, execució i avaluació.
2. Instruments jurídics.
3. Instruments de participació.

Els primers han de permetre l'execució i seguiment del Pla Director 2009-2012, d'acord amb les orientacions generals, els valors, els principis, la missió, els objectius estratègics, els objectius específics, els eixos transversals, les prioritats geogràfiques, els indicadors de qualitat i les modalitats previstes.

Els segons han de permetre disposar de marcs reguladors genèrics, entesos com a normes marc, per a garantir la plena seguretat jurídica, segons la legislació i les bones pràctiques, per a cadascuna de les actuacions de cooperació per al desenvolupament i els diversos actors que hi poden intervenir.

Els tercers han de garantir que mitjans i finalitats, siguin coherents, i que també ho siguin la coordinació i la qualitat de les intervencions.

Excepcionalment, en ocasió de campanyes de sensibilització i compromís solidari de gran transcendència i abast internacional o ciutadà, poden preveure's instruments més polítics, com declaracions institucionals al més alt nivell, a proposta dels òrgans i instruments de participació.

1. Instruments de planificació, execució i avaluació

1. **Pla de Treball anual.** Document de planificació i execució, amb assignació de recursos en funció del pressupost, coherent amb els valors, els principis, la missió, els objectius estratègics, els objectius específics, els eixos transversals, les prioritats geogràfiques, els indicadors de qualitat, les modalitats previstes i l'horitzó pressupostari plurianual. Els Plans de Treball anuals tindran en compte les propostes sorgides des del Consell de Cooperació. Haurà de ser informat pel Consell de Cooperació abans de ser aprovat per l'Ajuntament i s'haurà d'aprovar, per assegurar la planificació, el mes de desembre de l'any anterior. En la seva elaboració caldrà que hi participin els diferents departaments i serveis vinculats a la cooperació per al desenvolupament i la solidaritat.

49

2. **Convocatòria** unificada per als diversos objectius i modalitats, amb bases específiques per al programa de Desenvolupament en països del Sud i el programa d'Educació per al Desenvolupament.

Les actuacions tant de Desenvolupament en països del Sud com d'Educació per al Desenvolupament podran ser projectes anuals o programes pluriennals.

Es potenciaran els programes pluriennals dotant-los de més pressupost, en detriment de la modalitat de projectes anuals.

3. **Avaluació final del grau d'execució i desenvolupament** del Pla Director 2009-2012 de l'Ajuntament. Els resultats d'aquesta

avaluació hauran de ser considerats en el procés d'elaboració del proper Pla Director.

4. Avaluacions i seguiments anuals de projectes i programes sobre el terreny. Es realitzaran anualment a través d'un mostreig d'intervencions i d'entitats, d'acord amb les diferents modalitats d'actuació definides en aquest Pla Director. L'objectiu és augmentar la qualitat de les actuacions, millorar tècnicament els projectes i programes i optimitzar els resultats i els impactes positius sobre el terreny. En síntesis, assegurar al màxim l'aplicació eficient dels fons de cooperació per al desenvolupament, d'educació per al desenvolupament i d'acció humanitària.

Aquestes avaluacions es podran portar a terme tant a iniciativa de les entitats subvencionades (amb els costos inclosos en el pressupost del programa/projecte) com a iniciativa del propi Ajuntament (mitjançant concurs o licitació pública).

50 A més, i d'acord amb la pràctica i normativa habitual, l'Ajuntament realitzarà els oportuns controls per a garantir el bon ús dels recursos públics.

Addicionalment, i en coherència amb l'objectiu estratègic número 5 del present Pla Director, es valorarà la possibilitat de realitzar anualment unes sessions o tallers amb els i les diferents agents de cooperació de la ciutat per tal de reflexionar i avaluar conjuntament les diferents iniciatives portades a terme durant l'any, a fi d'extreure'n lliçons que permetin millorar el Pla de Treball anual següent i l'execució del mateix.

2. Instruments jurídics

Caldrà desenvolupar els instruments jurídics següents:

1. Convenis de col·laboració o convenis marc.
2. Contractes tipus (consultories, valoracions, assistència tècnica).
3. Acords marc pluriennals per als objectius estratègics.

3. Instruments de participació i coordinació

L'instrument de participació per excel·lència és el **Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament**, òrgan assessor i consultiu de la política municipal de cooperació per al desenvolupament. Aquest Consell de Cooperació, que ha elaborat recentment un nou reglament i ha ampliat la representació d'homes i dones dels diferents agents de cooperació, és un espai de diàleg i concertació amb el teixit solidari per tal de crear sinèrgies i complementarietats amb l'objectiu d'analitzar, reflexionar, valorar i incidir sobre les accions de cooperació internacional per al desenvolupament a fi de contribuir a la creació d'un clima social positiu i orientar l'activitat municipal en matèria de cooperació internacional per al desenvolupament.

En l'àmbit de les actuacions municipals, es constituirà un organisme intern amb l'objecte de coordinar i ordenar els actuacions de cooperació per al desenvolupament que es porten a terme des dels diferents departaments i serveis, que vetllarà pel compliment del Pla Director 2009-2012 i els Plans de Treball anuals.

L'Ajuntament seguirà participant dels diferents òrgans de cooperació per al desenvolupament a nivell de Catalunya dels quals forma part, entre altres el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i el Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergències.

6. MARC PRESSUPOSTARI

El marc pressupostari s'ha d'entendre com un compromís global, aprovat pel Ple Municipal, que pot estar subjecte a variacions percentuals any rere any, sempre amb el vist-i-plau del Consell de Cooperació i dels òrgans de govern corresponents, per tal de complir amb el compromís d'augmentar els fons destinats a la cooperació internacional per al desenvolupament fins a assolir el 0,7 per cent del pressupost de l'Ajuntament el 2012.

Any**2009**

Pressupost general

9.000.000,00

Modalitat

%

%

**Cooperació
d'iniciativa municipal****37,5%****3.375.000,00****38,8%**Cooperació amb
municipis del Sud

92%

3.125.000,00

93,6%

Sensibilització i educació
per al desenvolupament

7,4%

250.000,00

6,4%

**Cooperació
d'iniciativa d'entitats****57,7%****5.190.000,00****54,8%**

Programes pluriennals

74,3 %

3.855.000,00

73,9%

Projectes anuals

5,8%

300.000,00

5,5%

Projectes/programes de
sensibilització i educació per
al desenvolupament

19,9%

1.035.000,00

20,6%

Emergència
i Acció Humanitària**2,3%****210.000,00****2,3%**

Avaluació i gestió

2,5%**225.000,00****4,1%**

54

A part d'aquest marc pressupostari, cal tenir en compte altres despeses no contemplades, però que són costos imputables a la cooperació al desenvolupament que realitza l'Ajuntament.

2010		2011		2012
10.000.000,00		12.500.000,00		15.300.000,00
%		%		
3.880.000,00	44,3%	5.540.000,00	46,2%	7.075.000,00
3.630.000,00	95,5%	5.290.000,00	96,1%	6.800.000,00
250.000,00	4,5%	250.000,00	3,9%	275.000,00
5.480.000,00	49,0%	6.130.000,00	46,2%	7.075.000,00
4.050.000,00	73,4%	4.500.000,00	71,4%	5.050.000,00
300.000,00	4,9%	300.000,00	4,2%	300.000,00
1.130.000,00	21,7%	1.330.000,00	24,4%	1.725.000,00
230.000,00	2,3%	290.000,00	2,3%	350.000,00
410.000,00	4,3%	540.000,00	5,2%	800.000,00

55

	2009	2010 ³	2011 ³	2012 ³
Despeses				
Direcció de Cooperació ¹	774.922,56	790.421,01	806.229,43	822.354,02
Altres despeses ²	1.819.255,00	1.855.640,10	1.892.752,90	1.930.607,96
Total	2.594.177,56	2.646.061,11	2.698.982,33	2.752.961,98

1 Inclou sous, lloguers, llum, telèfon, etc.

2 Resta de departaments de l'Ajuntament i aportacions a altres organismes participats per l'Ajuntament.

3 Previsió d'increment anual del 2%.

7. ANNEX: COMPROMISOS ESPECÍFICS DE L'AJUNTAMENT

Com a concreció del compromís general d'impulsar la política de solidaritat i cooperació internacional, l'Ajuntament vol incentivar, de manera especial i durant l'execució del present Pla Director, actuacions que impliquin:

57

1. Promoure processos de concertació amb tots els i les agents de la cooperació per al desenvolupament de forma transversal i des de totes les modalitats d'actuació, tant des de la cooperació directa com des de la cooperació d'entitats.
2. Promoure la sensibilització ciutadana per fomentar la consciència sobre la cooperació i la solidaritat entre els pobles, elaborant un Pla d'Educació per al Desenvolupament concertat amb tots els actors.
3. Fomentar la implantació del comerç just i del consum responsable com a forma de potenciar el desenvolupament sostenible i respectuós amb els drets fonamentals i introduir-lo a tots els àmbits de l'Administració Municipal.

4. Impulsar el protagonisme del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i dels Consells de Cooperació Internacional i Solidaritat dels Districtes.

5. Reforçar les capacitats de la Direcció de Solidaritat i Cooperació Internacional com a referent tècnic que garanteixi una bona planificació, coordinació, seguiment i avaluació de la cooperació de l'Ajuntament.

6. Millorar els mecanismes de coordinació que garanteixin una coherència a les actuacions de l'Ajuntament, constituint-hi una instància de coordinació que inclogui els diferents departaments municipals implicats en la cooperació al desenvolupament.

7. Enregistrar i comptabilitzar totes les actuacions i els costos que es poden considerar com a cooperació per al desenvolupament duts a terme per l'Ajuntament, i subministrar al Consell de Cooperació informació actualitzada i suficientment desagregada d'aquestes actuacions.

8. Sistematitzar les bones pràctiques en totes les seves modalitats de cooperació de l'Ajuntament i realitzar avaluacions d'aquesta cooperació.

9. Promoure avaluacions conjuntes amb d'altres finançadors, afavorint les complementarietats en l'avaluació de l'impacte de la cooperació.

10. Gestionar la presència de l'Ajuntament a la Comissió de Coordinació dels Ens Locals, prevista a la Llei de Cooperació al Desenvolupament de Catalunya.

11. Augmentar els fons destinats a la cooperació internacional per al desenvolupament fins a assolir el 0,7 per cent del pressupost de l'Ajuntament el 2012.

